

וְאָרְיוֹ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ - זוֹ תְּפִלַּת עֲרִבִית, שֶׁהִיא אֲמֹרִים וּפְדָרִים, שְׁיָרִי קִרְבָּנוֹת הַיּוֹם. וְהֵם כְּמוֹ פֶּרֶט הַכֶּרֶם וּפֶאֶת שְׂדֵךְ, שְׁעָלֵיהֶם נֹאמֵר, שְׁיָרִי מִצְוָה מְעַכְבִּים אֶת הַפְּרָעָנוֹת. (ויקרא ט)
לְעֵנִי וּלְגֵר תַּעֲזֹב אַתָּם, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי מִחוּץ לְמִקְוָמוֹ נִקְרָא גֵר. וּמִשׁוֹם זֶה, אֲנִי שֹׁדְרָגְתִּי עֲמוּד הָאֲמִצְעִי, קוֹרָא לְעֲצָמֵי גֵר בְּגִלוֹת הָרָאשׁוֹנִים. זֶהוּ שְׁכֵנִי (שמות ב) גֵר הֵייתִי בְּאֶרֶץ נְכַרְיָה, שֶׁהוּא בְּגִלוֹת רְבִיעִית בְּגִלְלָם.

שְׁאִירָיו אוֹתוֹ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, רוֹעֵה הַנְּאֻמָּן. הָרִי מִצְוָה זוֹ הִיוּ מְקִיָּמִים יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (א) אֵלֶּם. אָמַר לָהֶם, כְּדֵי לְעוֹרֵר רַחֲמִים עַל אֱלוֹ שֶׁגִּרְשׁוּ מִמְּקוֹמָם. שֶׁהָאֵדָם, כִּשְׁהוּא מִחוּץ לְמִקְוָמוֹ, נִקְרָא גֵר, כֹּל שֶׁפָּן עַל גִּשְׁמוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת מְעַרְטְלוֹת מֵאוֹתוֹ עוֹלָם וּבָאוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה. בְּגִלְלָם זֶהוּ מֵה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב, (משלי כו) כִּצְפוּר נוֹדַדְתָּ מִן קִנְיָה, זוֹ הַנְּשֻׁמָּה שֶׁשְׂכִינָה לֹא זָזָה מִמֶּנָּה. בֶּן אִישׁ שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה, נוֹדַד מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא נֶעַ וְנָד מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא עוֹלָם הֵבֵא בִּינָה, וְנָד אַחֲרֶיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁתְּשָׁלִים יָמִים שֶׁהַתְּחִיבָה לְלַכֵּת מִחוּץ לְמִקְוָמָה, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ עַד שֶׁיַּחֲזִירָהּ לְמִקְוָמָה, וְנִשְׁבַּע שֶׁהוּא לֹא יַחֲזֹר לְמִקְוָמוֹ עַד שֶׁיַּחֲזִירָהּ לְמִקְוָמָה. וְכִי שֶׁחֲזָר בְּתִשׁוּבָה, כְּמִי שֶׁהִחֲזִיר אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְׂכִּינָה לְמִקְוָמָה. וְזֶה סוּד הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָמַר (תהלים צח) הַיּוֹם אִם בָּקִלוּ תִשְׁמְעוּ.

אָמְרוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הַיְשִׁיבָה הַעֲלִינָה וְהַתְּחַתְּנָה, רוֹעֵה הַנְּאֻמָּן, אָנוּ שְׁלוּחֵי רִבּוֹן הָעוֹלָם

וְאָרְיוֹ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, דָּא תְּפִלַּת עֲרִבִית, דְּאִיהִי אֲמֹרִים וּפְדָרִים, שְׁיִוְרִין דְּקִרְבָּנֵין דְּיוֹמָא. וְאִינוּן כְּגוֹן פֶּרֶט הַכֶּרֶם, (ויקרא ט) וּפֶאֶת שְׂדֵךְ, דְּעָלִייהוּ אַתְמוֹר, שְׁיָרִי מִצְוָה מְעַכְבִּין אֶת הַפְּרָעָנוֹת. לְעֵנִי וּלְגֵר תַּעֲזֹב אוֹתָם, דְּעֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא בְּרַמְיָה, גֵּר אַתְקֵרִי. וּבְגִין דָּא, אָנָּא דְּדַרְגָּא דִּילִי עֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא, קִרְיָנָא גֵרְמָאֵי גֵר בְּגִלוֹתָא קְדָמָאֵי. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות ב) גֵּר הֵייתִי בְּאֶרֶץ נְכַרְיָה, דְּאִיהוּ בְּגִלוֹתָא רְבִיעָא בְּגִינֵיהוּ.

שְׁאִירָיו לִיה מְאָרִי מִתְּנִיתִין, רַעֲיָא מְהִימְנָא, הָא פְּקוּדָא דָּא הוּוּ מְקִיָּמִין יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ דְּיִשְׂרָאֵל (א) לֹא. אָמַר לוֹן, בְּגִין לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי, עַל אֲלִין דְּמִתְרַכֵּי מֵאַתְרֵיהוּ. דְּבַר נֶשׁ כְּדֵי אִיהוּ לְבַר מֵאַתְרֵיהָ, גִּיּוֹרָא אַתְקֵרִי, כֹּל שֶׁפָּן עַל נִשְׁמָתִין דְּאֲזִלִין עֲרִטִילָאִין מִהֵוּא עֲלָמָא, וְאַתְיִין לְעֲלָמָא דִּין. בְּגִינֵיהוּ, הָאֵי אִיהוּ דְּאָמַר קִרָּא, (משלי כו) כִּצְפוּר נוֹדַדְתָּ מִן קִנְיָה, דָּא נִשְׁכִּינְתָּא, דְּשְׂכִינְתָּא לֹא זָזָה מִנָּה. בֶּן אִישׁ, דְּאַתְמוֹר בִּיה (שמות טו) יִי אִישׁ מִלְחָמָה, נוֹדַד מִמְּקוֹמוֹ, דְּאִיהוּ נֶעַ וְנָד מֵאַתְרֵיהָ, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאִתִּי, בִּינָה. וְנָד אַבְתְּרָהּ בְּעֲלָמָא דִּין, עַד דְּתִשְׁלִים יוֹמִין דְּאַתְחִיבַת לְמִיזַל לְבַר מֵאַתְרָהָ. וְאִיהוּ נָטִיר לָהּ, עַד דְּיִחֲזִיר לָהּ לְאַתְרָהָ. וְאִוְמִי דְּלֹא יַחֲזֹר אִיהוּ לְאַתְרֵיהָ, עַד דְּיִחֲזִיר לָהּ לְאַתְרָהָ. וּמֵאֵן דְּחֲזָר בְּתִיבְתָּא, כְּמֵאֵן דְּאַחֲזָר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּא לְאַתְרָהָ. וְדָא רָזָא דְּפוּרְקָנָא, דְּאָמַר (תהלים צח)

הַיּוֹם אִם בָּקִלוּ תִשְׁמְעוּ. אָמְרוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין דְּמִתְיבְתָּא עֲלָהּ וְתַתָּא, רַעֲיָא מְהִימְנָא, אָנָּן שְׁלִיחִין